

**UCHWAŁA NR L/307/22
RADY GMINY CIECHANÓW**

z dnia 30 grudnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2023”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) uchwala się, co następuje :

§ 1.

1. Przyjmuje się „Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2023”, zwany dalej „gminnym programem”, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały.

2. Harmonogram finansowy realizacji gminnego programu stanowi załącznik nr 2 do uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Ciechanów

Eugeniusz Olszewski

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA ROK 2023**

I. Wprowadzenie.

§ 1.

1. Podstawę prawną przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023rok” stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. 2021 r. poz. 1119), ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. 2020 r. 2050 z późn. zm.), ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.), ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1956) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj. zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Uzależnienie od substancji psychoaktywnych także rodzi szereg problemów zdrowotnych dla człowieka. Mogą to być zaburzenia funkcjonowania poszczególnych narządów lub całego organizmu, nagłe i ostre, jak również przewlekłe zaburzenia psychiczne, a nawet śmiertelne zatrucia w wyniku przedawkowania. W rezultacie prowadzi to do obniżenia długości i jakości życia osoby uzależnionej, a także w wielkim stopniu wpływa na funkcjonowanie całej rodziny, zarówno w sferze emocjonalnej, jak i ekonomicznej. Dlatego działania w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym i związanym z narkotykami oraz ich rozwiązywanie powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji samorządowej. Art. 4 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, nakładają na gminę obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz integracji społecznej osób uzależnionych. Do działań tych należą między innymi:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i / lub innych substancji psychoaktywnych.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i / lub narkomanii, pomocy psychologicznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań socjoterapeutycznych.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i / lub narkomanii.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży, określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. oraz postępowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy Ciechanów (dalej zwanego Programem).

2. Realizacja Programu będzie finansowana z wpływów uzyskanych za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Gmina realizując zadania własne z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, może powierzyć realizację wybranych zadań podmiotom zewnętrznym w trybie i na zasadach określonych w ustawie o zdrowiu publicznym.

II. Założenia programu.

§ 2.

1. Realizacja gminnego programu ma na celu stworzenie spójnego systemu działań na terenie gminy Ciechanów na rzecz:

- 1) zmniejszenie ilości i częstotliwości picia alkoholu przez młodzież;
- 2) podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej;
- 3) zwiększenie odsetka abstynentów wśród młodzieży;
- 4) zapobieganie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu;
- 5) przeciwdziałanie narkomanii i innym środkom uzależniającym;
- 6) rozwijanie zainteresowań, proponowanie alternatywnych form spędzenia wolnego czasu

celem ograniczenia uzależnień konsumentów mediów wirtualnej rzeczywistości i innych zaburzonych relacji z otoczeniem i niebezpieczeństwem w sieci.

2. Planowane działania uwzględniają różnorodne uwarunkowania i skutki wiążące się z szeroko rozumianym obszarem problemów społecznych, powstałych na tle nadużywania alkoholu, narkotyków, integracji społecznej osób uzależnionych w kierunku rozwijania umiejętności w dokonywaniu życiowych wyborów, selekcji właściwych wartości, kształtowania prawidłowej hierarchii wartości i dbania o swoją przyszłość.

3. Problemy te obejmują swoim zasięgiem bezpośrednio lub pośrednio całą gminną społeczność, dlatego oddziaływanie gminnego programu obejmuje całe społeczeństwo : osoby nie pijące alkoholu, osoby spożywające alkohol, ale przede wszystkim te, które z racji wieku dopiero zaczną inicjować swoje doświadczenia z alkoholem, narkotykami i innymi środkami odurzającymi - dzieci i młodzież.

4. Kilka lat temu największym problemem wśród młodzieży była narkomania. Dzisiaj są co raz to nowsze środki odurzające, które mają cechy uzależniające. W całej Polsce odnotowano ogromną falę zatruc dopalaczami. Środki odurzające są obecne na świecie od wieków. Ale zjawisko odurzania się dzieci i młodzieży różnymi substancjami jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych, wychowawczych i zdrowotnych. Prezentowane w Polsce dane, w zależności od źródła, mówią o liczbie od kilkunastu do kilkuset tysięcy osób uzależnionych, o wzrastającej liczbie zgonów spowodowanych zatruciem. Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji ich nadużywania stale utrzymuje tendencję wzrostową.

III. Cele gminnego programu.

§ 3.

1. Kształtowanie i promowanie postaw społecznych, właściwych z punktu widzenia profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i innych środków uzależniających.

2. Zmniejszenie popytu na wyroby alkoholowe oraz zmiany struktury ich spożycia.

3. Zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież oraz opóźnienie momentu inicjacji alkoholowej.

4. Zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnienia.

5. Zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych.

6. Zmniejszenie dolegliwości alkoholowych, zaburzeń życia rodzinnego, a szczególnie przemocy w rodzinie.

7. Zmniejszenie udziału osób nietrzeźwych wśród przyczyn naruszenia prawa i porządku publicznego.

8. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.

9. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.

IV. Planowana realizacja celów.

§ 4.

Wymienione cele będą realizowane poprzez:

- 1) zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:
 - a) prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin w Urzędzie Gminy,
 - b) współpraca z punktem konsultacyjnym dla osób z problemem narkomanii przy ul. Powstańców Wielkopolskich 1 a, Poradnią Terapii Uzależnień przy Specjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim w Ciechanowie, ul. Powstańców Wielkopolskich 2 oraz Centrum Psychoterapii i Psychoedukacji TOT w Ciechanowie, ul. Zamkowa 24,
- 2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, w szczególności w ramach kampanii ogólnopolskiej z programem dla dzieci, młodzieży i rodziców: „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Narkotyki? To mnie nie kręci!”
 - a) organizowanie i finansowanie we wszystkich szkołach na terenie gminy profesjonalnych oddziaływań profilaktycznych z materiałów ww. kampanii wspomaganych odpowiednio dobranymi konkursami tematycznymi oraz spektaklami edukacyjnymi oferowanymi przez teatry objazdowe z ich omówieniem,
 - b) organizowanie środowiskowych imprez okolicznościowych czy imprez sportowych dla dzieci i młodzieży z tematyką propagowania zdrowego stylu życia i zabawy, bez alkoholu, narkotyków, napojów energetycznych, agresji i przemocy rówieśniczej, jak choinka, piknik rodzinny,
 - c) wprowadzenie do tzw. „zielonej szkoły” organizowanej dla dzieci i młodzieży działań profilaktyczno-informacyjnych z zakresu profilaktyki alkoholowej, środków uzależniających, przeciwdziałania przemocy i agresji, celem uczenia trzeźwego i bezpiecznego odpoczynku i promowania zdrowego stylu życia czy alternatywnych sposobów spędzenia czasu wolnego,
 - d) prenumerata fachowych czasopism /Remedium/ dla nauczycieli pracujących w świetlicach,
 - e) utrzymanie oraz wspieranie merytoryczne szkolnych świetlic socjoterapeutycznych w Chotumiu, Goryszach i Gumowie, w których odpowiednie wsparcie znajdują dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, przemocy w rodzinie czy innymi zaburzeniami,
 - f) zorganizowanie kolonii socjoterapeutyczno-korygujących dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, przemocą w rodzinie czy innymi zaburzeniami, z dopłatą od rodziców za każde dziecko w wysokości 100 zł.
- 3) wspomaganie i koordynację działalności podmiotów i osób na rzecz rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu czy narkotyków:
 - a) organizowanie szkoleń i wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, innych środków uzależniających i przemocy dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli świetlic socjoterapeutycznych, funkcjonariuszy Policji, radnych czy innych osób działających na rzecz społeczności lokalnej,
 - b) koordynacja pracy właściwych służb (Policja, pomoc społeczna, szkoły, służba zdrowia) w zakresie realizacji profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania narkomanii,

- c) organizowanie środowiskowych imprez rozrywkowych czy imprez sportowych o zasięgu lokalnym dla dzieci i młodzieży z realizacją programu profilaktycznego;
- 4) działania na rzecz ograniczenia dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu:
- a) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi przez zespół co najmniej dwóch członków GKRPA, najlepiej przy udziale funkcjonariusza Policji,
- b) podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów dotyczących:
- zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych kierowanej do małoletnich,
 - sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje na stan nietrzeźwości,
 - sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom małoletnim,
 - sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na kredyt i pod zastaw,
 - sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z nielegalnego źródła pochodzenia.
- c) przestrzegania obowiązującego na terenie gminy limitu punktów sprzedaży i zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5 % alkoholu za wyjątkiem piwa, przy wydawaniu opinii i zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 5) wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów wynikających z używania alkoholu i narkomanii:
- a) współpraca z instytucjami, organizacjami i podmiotami realizującymi zadania profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – ze szczególnym uwzględnieniem szkół – w zakresie organizowania alternatywnych możliwości spędzenia wolnego czasu i zajęć promujących zdrowy i bezpieczny styl życia,
- b) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób, które aktywnie włączają się w realizację gminnego programu;
- 6) udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i integrowanie ich ze środowiskiem lokalnym przy wykorzystaniu pracy socjalnej:
- a) przyjmowanie zgłoszeń od członków rodziny, nauczycieli, Policji dotyczących osób nadużywających alkoholu, powodujących rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, systematycznie uchylających się od pracy albo zakłócających spokój i porządek publiczny,
- b) prowadzenie postępowania wyjaśniającego i zbieranie dowodów w stosunku do osób nadużywających alkoholu celem kierowania na badania przez biegłego psychologa i psychiatrę w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- c) prowadzenie edukacji społecznej (udzielanie porad, plakaty, ulotki, poradniki) w zakresie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu czy narkotyków,
- d) organizowanie oraz udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” poprzez propagowanie różnorodnych materiałów edukacyjnych w zakresie wiedzy, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotyków i innych środków uzależniających wśród społeczeństwa gminy poprzez radnych, sołtysów, kącik w Urzędzie Gminy,
- e) objęcie pracą socjalną i pomocą społeczną wszystkich środowisk osób uzależnionych i dotkniętych ubóstwem w celu integracji ze środowiskiem i usamodzielnienia,
- f) systematyczne monitorowanie problematyki uzależnień w społeczności lokalnej;
- 7) realizację zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 5.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiniuje i inicjuje zadania realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałania narkomanii.

2. Do zakresu działania komisji należy:

- 1) przyjmowanie wniosków o wszczęcie postępowania wobec osób nadużywających alkoholu;
- 2) zapoznanie się z dokumentacją, dowodami i wywiadami środowiskowymi w sprawach osób nadużywających alkoholu;
- 3) kierowanie na badanie biegłego psychologa i psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczniczego dla osób, które w związku z nadużywaniem napojów alkoholowych powodują rozkład pożycia rodzinnego, demoralizują małoletnich, systematycznie zakłócają spokój w rodzinie lub porządek publiczny.
- 4) kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 5) wybór programu szkoleniowo-profilaktycznego do realizacji w klasach szkół podstawowych.
- 6) opiniowanie oferty na zorganizowanie kolonii socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym czy przemocą w rodzinie,
- 7) inicjowanie zadań do programu, opiniowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sprawozdań z jego realizacji;
- 8) współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu problemów spowodowanych występowaniem przemocy w rodzinie;
- 9) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz corocznie składanych oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych.

§ 6.

1. Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 300,00 zł. brutto dla każdego członka komisji za pracę w posiedzeniach plenarnych.

2. Wypłata wynagrodzenia następuje na podstawie zestawień sporządzonych w oparciu o listy obecności, podpisane przez przewodniczącego komisji.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr L/307/22

Rady Gminy Ciechanów

z dnia 30 grudnia 2022 r.

HARMONOGRAM FINANSOWY 2023

<i>Nr zadania</i>	<i>Zakres finansowy</i>	<i>Koszt /zł/</i>	<i>Termin realizacji</i>	<i>Osoba odpowiedzialna</i>
I	-Badania diagnostyczne osób uzależnionych od alkoholu -Koszty postępowań sądowych	1.000,00 1.000,00	wg potrzeb	Przewodniczący GKRPA
II	Prowadzenie 3 świetlic socjoterapeutycznych (Chotum, Gorysze i Gumowo) w tym : - prowadzenie zajęć, - zakup art. spoż. do nauki zabezpieczenia potrzeb życiowych - doposażenie świetlic, zakup art. papierniczych, gier.	13.000,00 11.000,00 1000,00 1000,00	praca ciągła w roku szkolnym	nauczyciele zatrudnieni w świetlicach socjoterapeutycznych
II, III	- kolonie terapeutyczne dla dzieci z rodzin z problemami, - realizacja programu profilakt. alkoholowej, przeciwdziałania przemocy w szkołach podstawowych z kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” i „Przemoc boli”, - organizacja imprez okolicznościowych czy "zielonej szkoły" z realizacją programu profilaktyki uzależnień, trzeźwego i bezpiecznego wypoczynku, - udział uczniów w profilaktycznych spektaklach teatralnych	33.000,00 3.500,00 3.500,00	lipiec/sierpień kwiecień - maj wg potrzeb wg potrzeb	kierownik GOPS pedagodzy szkolni dyrektorzy szkół dyrektorzy szkół
II,III	- zakup wydawnictw, prenumerata czasopism specjalistycznych, programów i materiałów edukacyjnych,	1000,00	wg potrzeb	Przewodniczący GKRPA
III	Oddziaływania prof. w szkołach w ramach kampanii „Narkotyki? To mnie nie kręci”, warsztaty, udział w spektaklach teatr. imprez. z zakresu przeciwdziałania narkomanii i innych uzależnień	4.000,00	praca ciągła w roku szkolnym	dyrektorzy szkół
IV	Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych.	-	wyrywkowo	przedstawiciele GKRPA
V	Szkolenia dla przedstawicieli różnych grup zawodowych /w tym delegacje/.	1.000	wg potrzeb	Przewodniczący GKRPA
VI	Koordinowanie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzenie punktu konsultacyjnego dla uzależnionych i członków rodzin -wynagrodzenia dla członków Komisji w wys. 300,-zł. brutto dla	10.800,00	6 posiedzeń	GKRPA

	członka za pracę w komisji, za jedno posiedzenie			

Razem **70.800,00 zł**

Uzasadnienie

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Ciechanów na 2023 rok, określa lokalne działania w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu. Program określa w szczególności cele i zadania gminy wynikające z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Zgodnie z treścią Narodowego Programu Zdrowia oraz ww. ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi realizowane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, a w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, działalność wychowawczą i informacyjną, ograniczenie dostępności do alkoholu, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie. Program opiera się na wytycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i jest wyrazem dążenia samorządu lokalnego do stworzenia warunków sprzyjających zachowaniu zdrowia fizycznego i psychicznego mieszkańców gminy Ciechanów, właściwego wychowania młodego pokolenia oraz zachowania ładu i porządku publicznego. W świetle powyższego podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.